

PĚCHOTNÍ ROZHLEDY

ROČNÍK II.

Redaktor: Podplukovník Bohumil Boček.

ČÍSLO 4.

Brig. generál Emil V. Linhart:

Zjednávání dotyku v lese.

(Dokončení.)

V předcházející studii, v které jsme se zabývali problémem zjednání dotyku vůbec, jsme řekli, že zjednávání dotyku je operace velmi choulostivá, vyžadující opatrnosti a náležitě rozvahy. Proč v lese najednou má platiti zásada opačná? Snad proto, že výstřel zbraní pěchoty je krátký? Víme přece velmi dobře, že u dnešních samočinných zbraní stačí výstřel dlouhý jen několik desítek metrů.

Je-li obranná posice chráněna překážkami, stačí několik kulometů k tomu, aby přibily útočníka k zemi a zastavily úplně jeho postup.

V lese, kde máme omezený výhled, kde letectvo nám nemůže podati žádné zprávy, kde z každé houštiny může nás nepřítel překvapiti, kde jsme v naprosté nejistotě, musíme právě postupovati ještě opatrněji než v terénu odkrytém a ne se bezhlavě vrhati vstříc neznámému nebezpečí. Viděli jsme, na jaké potíže naráží dělostřelecká podpora pěchoty při přibližování a zjednávání dotyku ve volném terénu. Tyto potíže budou ještě větší v lese, kde dělostřelectvo je téměř bezmocné a kde k úpravě spolupráce mezi pěchotou a dělostřelectvem je potřebí velmi mnoho času. Je proto pěchota v lese odkázána většinou jenom na své vlastní prostředky. Nehledíc na ustanovení našeho Cvičebního řádu můžeme říci, že zjednávání dotyku v lese nejenže nebude provedeno rychle, nýbrž právě naopak, bude operací ještě opatrnější a rozvážnější, tedy také pomaleji vedenou než zjednávání dotyku ve volném terénu.

Tentýž prapor myslivců, o němž jsme právě mluvili, přesvědčil se ostatně o tom brzy po oné bojové epizodě, která se přihodila v sedle Bas-Genelles.

13. srpna 1914 byl myslivecký prapor N. předvojem pochodového proudu složeného ze čtyř praporů. Tento proud měl za úkol přesunouti se ze sedla Louchpach do Orbey, a to přes sedlo, které dělí hřbet Hautes-Chaumes od trigonometru Zimmer (náčrt 4). Hlídky vyslané předcházejícího dne ze sedla Louchpach do sedla výše uvedeného byly v lese přepadeny palbou a zastaveny. Nepodařilo se jim dosáhnouti vytčeného cíle. Nemohly však také ani přibližně určití sílu nepřátelských vojsk, která je v lese zastavila.

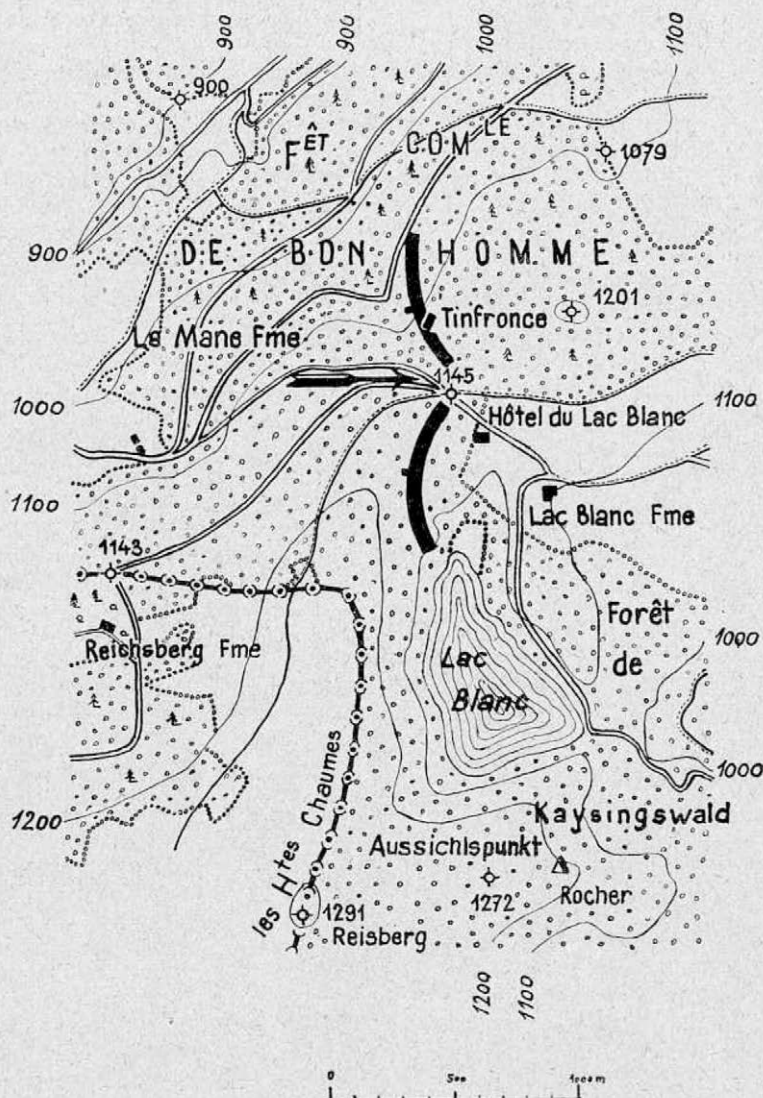
N-tý prapor myslivců neměl přesnějších zpráv o nepříteli, když dne 13. srpna za svítání opouštěl dvůr Reichsberg, aby pochodoval do Orbey. Postupoval v dvojitém proudu široce otevřeném: jedna rota byla předvojem každého pochodového proudu.

Předvojové roty byly učeněny tak jak ona půlrota poručíka x, s kterou pochodoval do sedla Bas-Genelles.

Osa postupu praporu: dvůr Reichsberg—kota 1143—kota 1145 severně od hotelu Lac Blanc.

Les, kterým měl prapor protáhnouti, aby se dostal do prostoru severně od jezera Blanc, byl dosti hustý. Většina lesa byl mladý jedlový les, snadno sice prostupný, dávající však výhled menší než na sto metrů.

Náčrt č. 4.

Patrači předvojových rot byli okolo 6 hodin zastaveni před vstupem do sedla živou palbou z pušek.

Přední četa v každé rotě se rozvinula a nasadila na pušky bodáky. Jakmile čety došly na úroveň zastavených patračů, vrhly se bez dlouhého rozmýšlení k útoku na bodák ve směru, odkud přicházely výstřely.

Jak se později ukázalo, Němci v síle jedné roty měli obsazeny zákopy vyznačené na náčrtku 4 po obou stranách koty 1145. Před zákopy měli upraveny zcela jednoduché překážky: několik drátů napjatých mezi jedlemi ve výši asi 20 cm od země.

Útočící myslivci se zapletli do těchto dráhů, neboť je vůbec ani nepozorovali, a byli postříleni Němci, kteří, citíce se bezpečnými v svých zákopech, stříleli klidně a přesně.

Většina velitelů a poddůstojníků zasazených čet byla vyřaděna z boje a zbytky čtyř čet přechaly nazpět všemi směry.

Toto nešťastné zjednání dotyku stálo Francouze 150 mrtvých a raněných. Dosažený výsledek byl roven nule.

O hodinu později byl útok obnoven; ale tentokrát byl řízen opatrně a veden metodicky. Dosáhl také naprostého úspěchu. Němci nevyčkali ani zče a ustoupili do Orbey zanechavše na místě četné raněné a zajatce.

Na počátku války v roce 1914 mnoho vojsk, bojujících v zalesněných Vogézách, utrpělo velké ztráty jenom proto, že se příliš odvážně hnala dopředu.

Z četných případů zaslouží zvláště jeden, aby byl zde uveden. Je to boj svedený N-ým pěším plukem dne 9. srpna 1914 při dobývání sedla Sainte-Marie. Abychom dali ještě více vyniknouti skutečnosti, ponechme slovo kapitánovi, veliteli roty, která první narazila na nepřítele.

„4. rota N-tého pluku, které jsem velel v roce 1914, měla ke dni 9. srpna početní stav okolo 260 mužů. Čety měly okolo 60 mužů, počet, který byl ostatně u jiných jednotek pěchoty stejný. Takové čety byly ovšem těžkopádné, velitel čety je nesnadno ovládal, jejich rozvíjení trvalo dlouhou dobu. Tyto nevýhody tak silné čety vynikly ještě více v lese. Zranitelnost a tím i ztráty byly zvětšeny, aniž však těmto ztrátám odpovídala také úměrně větší mohutnost čety.

Noc s 8. na 9. srpna jsme ztrávili v Croix-aux-Mines. Ráno 9. srpna odtáhl pluk po cestě do Wisenbachu. Má rota tvořila předvojovou hlídku a houfec a zaujala tehdejší tradiční učenění.

Prvnímu praporu velel major de S. d'A., Alsasan, výborný důstojník, kterého všichni milovali. Dlouhou dobu v míru sloužil ve Vogézách a znal je dobře. Bylo mu souzeno, že padne smrtelně zraněn v tomto prvním boji.

Při vstupu do Wisenbachu se prapor nakrátko zastavil. Ve vesnici pak opustil silnici a pochodoval hlubokou úžlabinou vedoucí od vesnice ve směru severovýchodním až k úpatí hřbetu, po němž tenkrát probíhaly hranice.

Zprávy (alespoň ty, které došly až ke mně, který jsem byl vpředu) byly tak nedostatečné, že dnes je těžko chápat, proč jsme se jimi tenkrát spokojili.

Dojem, který jsem z nich měl, byl ten, že nemáme před sebou téměř nic aneb jen zcela slabou krycí clonu. Mohli jsme tedy předpokládati, že po několika menších šarvátkách budeme nocovati v Saint-Marie.

Nevím vlastně, odkud jsem čerpal tuto jistotu, že naše situace je výborná, pamatuji se však velmi dobře, že jsem s takovým dojmem odcházel od svého velitele praporu, s nímž jsem měl krátký rozhovor.

Morální stav byl výborný, všichni byli prodchnuti útočným duchem, jako celá francouzská armáda v té době.

Velitel praporu dal mé rotě rozkaz postoupiti až na pohraniční hřbet a zaujmouti posici na vojenském hřbetu nad Sainte Marie.

Myslím, že bylo jeho úmyslem, nechati nejprve prapor odpočinouti po delším namáhavém stoupání, vniknouti do Sainte-Marie od severu po předběžném průzkumu a po zaujetí vhodné sestavy.

Provádějíc daný rozkaz zaujala 4. rota klasickou sestavu předvoje s bočnými voji na obou zalesněných svazích úžlabiny, kterou pochodovala. Pochod byl pomalý, což je samozřejmé při podobné sestavě, kde bočné voje pochodovaly ve velmi obtížném terénu. Svahy byly příkré a vojáci byli silně zatíženi válečným výstrojem a výzbrojí.

Jakmile jsme se přiblížili k vrcholku, zastavil jsem rotu. Bylo nejprve nutno obnoviti styk s hlídkami, orientovati se a pak teprve mohl býti zahájen další pohyb ve všeobecném směru na severovýchod.

Zjistil jsem podle mapy, že od hlavní linie hřbetu odbočuje výběžek ovládající svah hlavního hřbetu. Zdálo se také, že z tohoto výběžku bude dobrý výhled na vesnici Sainte-Marie. Vydal jsem se tedy tímto směrem s první četou, které velel poručík G. Ostatní tři čety pochodovaly v čtyřstupech, čety na úrovni asi na 200 m za první četou.

Les, kterým jsme se takto učeněni procházeli, byla vysoká jedlová kmenovina, snadno prostupná, ale dávající dosti omezený výhled.

Terén byl silně zvlněný a během celého trvání boje bylo spojení mezi sousedními jednotkami velmi obtížné. Každá jednotka pracovala vlastně na svůj vrub, aniž přesně znala vůdčí myšlenku celé sestavy.

Tak jsme prošli asi 300 m, když jsme narazili na mrtvoly pěších myslivců. Mezi mrtvými, dosti četnými, ležel také kapitán. Z polohy mrtvol se dalo souditi, že byli překvapeni palbou, když pochodovali ve čtyřstupech v též směru, jako jsme šli teď my.

Zastavil jsem ihned rotu, poslal hlášení veliteli praporu a nařídil poručíku G., veliteli první čety, aby rozvinul svou četou ve střelecký řetěz a pokračoval pomalu a ostražitě v dalším pohybu.

Zbývající tři čety jsem nechal zalehnouti za vhodným záhybem terénu a ponechal je zatím na místě. Sám se svým velitelským rojem jsem pochodoval několik metrů za první četou.

Rídití postup hlídek v lese je velmi obtížné; jakmile jsou dále vpředu, snadno se ztratí správný směr. Hlídky kryjící vpředu pochod první čety buďto zabloudily vůbec anebo postupovaly příliš šikmo, neboť po několika stech metrech pochodu byla četa přepadena velmi prudkou palbou z pušek. Střely dopadaly těsně okolo nás, zabily jednoho muže z velitelského roje a způsobily značné ztráty první četě.

Poručík G. dal ihned povel k zemi. Každý se kryl, kam se jen dalo. Přesunul jsem se až k poručíkovi. Neviděli jsme nic, docela nic, třebaže se přival střel nezmenšoval. Teprve po velké námaze jsme zjistili z několika záblesků z pušek, že máme před sebou zákopy, pravděpodobně bez předprsně, velmi dobře zastřené a neviditelné. Byli jsme od nich nejvýše na 80 metrů.

Je pravděpodobné, že německé vedety měly úlohu stáhnouti se zpět a nestřílet, neboť nebyla vypálena ani jediná rána dříve, než byla zahájena hromadná palba.

V každém případě jsme měli před sebou léčku, do které upadli myslivci a na které bychom se byli ztroskotali i my, kdyby padli myslivci nám nebyli dali výstrahu.

Poručík G. nařídil zahájit palbu a po této přípravě pokusil se o pohyb vpřed. Ale četné jeho pokusy neměly jiného výsledku než ten, že četa

utrpěla značné ztráty. Poručík sám byl na konec raněn a stálo to velkou námahu, než všichni ranění mohli býti odsunuti do bezpečí.

Bylo zřejmě vidět, že první četa je upoutána a přibita k zemi. Její ztráty byly velké.

Narídil jsem druhé četě, aby prodloužila pravé křídlo. Veliteli čety jsem dal podrobná nařízení, zejména pak jsem mu předepsal, aby svou četou přesunul dopředu postupně po malých skupinkách.

Třetí četa prodloužila levé křídlo za stejných podmínek. Pohyb byl pomalý, neboť čety o 60 mužích jsou těžko pohyblivé. Kromě toho udržení směru v lese je obtížné a je nutno postupovati velmi opatrně, tedy pomalu.

Jedinou zálohou zůstala jedna četa a váhal jsem ji zasadit, ačkoli tehdejší předpis nařizoval v podobné situaci zasazení a použití celého předvoje.

Brzy poté se připojil ke mně velitel praporu major S.

Doslechl se patrně od nějakého raněného nebo uprchlíka, že jsem zabít a že má rota byla úplně zničena. Bohudík nic z toho nebylo pravdivé, ačkoli tento boj vedený palbou na krátkou vzdálenost, kde nepřítel byl skryt v zákopech, kdežto my jsme se jen tiskli k zemi, stál nás mnoho obětí.

Mnoho lidí bylo zasaženo za jedlovými kmeny, jimiž střely Mause-rovek snadno pronikaly. (Naše střela vnikne na vzdálenost 200 m: do borovice na 90 cm, do dubu na 50 cm.)

Velitel praporu mi oznámil, že prodlouží obě moje křídla a podepře je.

Dále pak, že II. prapor vstoupí co nejdříve do linie a že přesune svou rotu do zálohy praporu ihned, jakmile to bude možné. Až do té doby mám se pevně držeti na místě. Uvědomil si zcela dobře, že by jakýkoli pokus mé roty o proniknutí dopředu měl za následek jenom zvýšení ztrát bez kladného výsledku.

Zůstali jsme tedy na místě a boj pokračoval dále. S jedné i s druhé strany se střílelo jenom občas, jen když byl zjištěn cíl anebo zpozorován podezřelý pohyb.

Kousek po kousku vyhazována země, jejíž navršené hromádky označovaly linii, za níž našli moji pěšáci alespoň částečnou ochranu.

Podle střelby jsme mohli usuzovati, že boj se rozpoutal také napravo a nalevo od nás, ale špatný výhled nám nedával možnost učiniti si poněkud přesnou představu o celkovém stavu věcí. Také jsem nedostával žádné zprávy a marně jsem se několikrát pokoušel získati spojení s velitelem praporu, abych mohl dostati nějaké zprávy.

Po dosti dlouhé době jsem dostal rozkaz přerušiti boj a stáhnouti se s rotou dozadu, uspořádati ji a přejíti do zálohy praporu. Tento zpětný pohyb trval dlouho, byl velmi obtížný a stál nás zase několik dalších životů. Špatně jsme se odpoutávali a nastal určitý nepořádek. Energii a prozíravosti velitelů všech stupňů se podařilo větší část roty shromáždit ve vpadlině ležící asi 400 m více vzadu.

Postupně se vrátilo několik zbloudilých. Ranění byli odsunuti do bezpečí. Rota se mohla osvěžiti, mužstvo dostalo jíst a pít. Bylo velké parno a nejdli jsme od rána.

Úloha mé roty v tomto boji byla téměř skončena. Pozdě odpoledne, hodinu už nemohu přesně udati, bylo pojednou slyšeti prudkou palbu. Němci předpokládajíce naši úplnou demoralisaci vyšli ze zákopů k proti-

útoku. Byli odrazeni, ale nepodařilo se nám přece zmocniti se jejich posice.

Večer, s nastalým soumrakem přerušil celý pluk boj a sestoupil do Wisenbachu.

Jak se zjistilo, stáli proti nám němečtí myslivci ze Sélestat, kteří opevnili celou tuto část hřbetu známou pod jménem „Château de Faite“ a „Renclos de Vaches“.

Neměli patrně velké ztráty, kromě ztrát při provádění protiútoků, neboť byli ukryti v zákopech. Ztráty našeho pluku byly značné. U roty dosáhly 80 mužů, z nichž větší část byla zabita, dva z tří důstojníků byli raněni.

Nemohu dodnes pochopiti, jak je možné, že nikdo nám neřekl, že již před námi byli tam myslivci a že byli poraženi. Nebýti jejich mrtvol v lese, byli bychom pochodili právě tak jako oni, pohybující se dále v semknutých tvarech.

Ztráty byly veliké, pravil kapitán, a přece jednal velmi opatrně. Jeho čety se pokusily odpověděti na palbu také palbou, snažily se nejprve o neutralisaci nepřítele a pak teprve vyrazily kupředu. Tyto ztráty by byly bývaly zajisté daleko větší, kdyby byl býval útočník ihned přешel k rychlému nárazu bodákem tak, jak to doporučuje Cvičební řád.

Fáze zjednávání dotyku musí tedy býti prováděna tím opatrněji, čím je terén méně přehledný a když předpokládáme, že nepřítel jest již delší dobu na místě; má pak upraveny nejenom palby, ale také i pozorování, zatím co my jdeme do neznáma.

Pro pochod napříč lesem, neboť tento pochod může nás přivésti k srážce s nepřítelem, mohli bychom stanoviti dále uvedená pravidla, jako závěr z toho, co bylo doposud řečeno:

1. Při pochodu používati sestavy obdobné, jak ji doporučuje Cvičební řád; malé bočné tvary v zástupech anebo dvojstupech na úrovni, před kterými se na dohled pohybuje hustá clona patračů. Praporní zálohy, s kulometnou rotou a doprovodnými zbraněmi vezenými na kárách tak dlouho, jak jen možno, následují více vzadu. Využívají cest a pěšinek vedoucích v daném směru. Není-li takových cest a cestiček a je-li les příliš hustý, nezbude nic jiného než složit tyto zbraně s kár a dopravit je dále na zádech lidí.

Všeobecně můžeme říci, že celková sestava praporu konajícího přibližovací pochod v lese jest užší a méně hluboká než v otevřeném a přehledném terénu. Každá malá jednotka, četa-družstvo, musí viděti svého souseda. Učiní se veškerá podrobná opatření, aby čelní jednotky, které mohou každým okamžikem narazit na nepřítele, byly s to zahájit bez prodlení palbu. Nejsou-li příliš velké a husté houštiny v cestě, postupuje se s nasazeným bodákem.

2. Směr pochodu musí býti zajištěn busolou podle azimutu přesně vypočítaného. Může býti také určena vedoucí jednotka, jejíž pohyb řídí sám velitel.

Je nutné zachovávat naprosté ticho. Nedáváme žádné hlasité povely. Malé jednotky pochodují tak, aby se navzájem viděly ve směru podélném i příčném.

3. Skupiny upraví vzájemný styk na příčných čarách, cestách, průsecích atd. Dá se to také upravit tak, že učiníme předem přesný časový rozvrh, v kterou hodinu a minutu bude postup zastaven, jak dlouho bude

zastávka trvati, aby byl styk upraven. Vyhne se tak nebezpečí postřelu při zastávce na příčném průseku.

4. Jakmile hlídky, patrači a malé čelní jednotky, které následují v patách za prvními, narazí na nepřítele, který je také v pohybu, útočí na něj rychlým úderem tak, jak to doporučuje Cvičební řád v článku 792. Avšak i zde by se doporučovala alespoň krátká palba anebo palba z lehkého kulometu za pochodu.

Narazí-li však na nepřítele v postavení, zastaví se, mezitím co jejich sousedé, nemajíce před sebou nepřítele, pokračují v svém pohybu, snažíce se obejít odpor nepřítele. Vidíme, že i zde je tentýž postup jako ve volném terénu, jenže v lese jsme v této situaci již velmi blízko nepřítele kdežto ve volném terénu se provádí tento manévř na vzdálenost 800 až 1000 m od nepřítele.

Je-li nepřátelská linie tak dlouhá, že přesahuje naši pochodovou frontu, snažíme se zjistit její přesné umístění tím, že vysíláme dopředu hlídky, které se přiblíží po zemi co nejbližší k nepřátelské posici, aby také našly mezery, jimiž by se dalo proklouznouti. Dále pak útočník sám se pevně zařídí na dosažené linii, přitáhne své doprovodné zbraně, zejména minomety a moždíře, a na vhodných místech usadí kulomety.

5. Narazil-li útočník na organisovanou, souvislou posici odporu, porídí styčný důstojník dělostřelectva společně s důstojníky příslušné pěší jednotky co možná nejpřesnější náčrt této posice. Velitel pěšího pluku si pak vyžádá dělovou palbu na onu část posice, na kterou hodlá útočit.

Někdy bude potřeba stáhnouti nejpřednější sled útočící pěchoty zpět, aby nebyl ohrožen dělovou palbou. Ve vysoké kmenovině budeme moci někdy nasadit tanky a za jejich podpory prolomit nepřátelskou obrannou posici na zvoleném místě.

Vidíme tedy, že narazí-li pěchota v lese na nepřítele, který má zaujatou posici, bude zjednávání dotyku daleko pomalejší a choulostivější než ve volném terénu.

Jednou z příčin zaviňujících dlouhé trvání této bojové fáze je ta okolnost, že letectvo je v lese slepé, nemůže nám předem přinést žádné zprávy o nepřátelské posici. Důsledek toho pak je ten, že se musíme přemisťovati krátkými přískoky a velmi opatrně, neboť nám stále hrozí nebezpečí, že budeme znenadání přepadeni palbou na zcela krátkou vzdálenost. Další příčinou zdoluhavosti zjednání dotyku, jak jsme viděli při studiu historických případů, je to, že těžko rozpoznáme a vyhledáme ony zdroje pěchotní palby, jejichž cílem jsme se znenadání stali. A když jsme je konečně našli a zjistili zcela přesně, nastává nová potíž: dát o tom zprávu dělostřelci takovým způsobem, aby ony cíle skutečně v lese našel, a tak rychle, aby vlastní pěchota neležela dlouho nečinně pod smrtící palbou obránce.

Zjednávání dotyku v lese vyžaduje pěchoty pružné, ohebné, schopné manévrovati. Je tedy potřeba již v míru cvičiti pěchotu v tomto způsobu boje. Podíváme-li se na mapu střední Evropy, vidíme, že naše pohraničí je téměř pokryto lesy. Je více než pravděpodobné, že budoucí válka bude pohybná, v každém případě alespoň na počátku. Lze proto souditi, že na mnohých místech našeho pohraničí byli bychom nuceni vésti po nějakou dobu drobnou válku, jakýsi druh guerilly, a to jednak v horách, jednak v terénu silně zalesněném. V takové válce málo se uplatní převaha těžkého materiálu, zejména dělostřelectva, neboť cíle jsou rozptýlené, skryté pod korunami stromů, jindy zase velmi pohyblivé.

Bude to tedy pěchota, zesílená několika doprovodnými kanony, podle okolností i útočnými vozy, již případně úloha překonati veškeré obtíže pohybné války tohoto druhu. Hlavní podmínkou úspěchu jest, opakuji znovu, pohyblivost, pružnost a manévrovací schopnost pěchoty. Někteří naši sousedé se připravují na tento způsob války. Dávají přednost boji v terénu nepřehledném, zalesněném anebo nočnímu boji, neboť při těchto způsobech boje se tak neuplatní mohutnost dnešních palebných zbraní jako v terénu přehlednějším anebo v boji za bílého dne. Zato se tím více uplatní výcvik pěchoty, což je velkou výhodou armád s dlouhou služební dobou nebo s námezdním vojskem. Je proto potřeba, abychom ani my nezanedbávali tento druh boje, kde pěchota má hlavní úlohu a neoddávali se marným vidinám, že jenom materiál nám dá pomoc v každém případě, i když bojový výcvik nebude na nejvyšším stupni.

Jak rozhodující úlohu má právě výcvik, využitkování válečných zkušeností, jinak říkajíc výchova a výcvik velitelského sboru, to nám zase nejlépe ukáže příklad, vzatý ze světové války.

Koncem září roku 1918 zasadili Američané své tři armádní sbory v Argonnách. Celkem 9 divisí. Ve všeobecném rámci ofensivy maršála Focha měly útočiti ve směru severně od Sedanu. Na levém křídle amerických vojsk byl I. armádní sbor s 35., 28. a 77. pěší divisí. Nalevo, na 77. divisi navazoval XXXVIII. francouzský armádní sbor. Úloha postupovati vlastním Argonnským lesem připadla 77. americké pěší divisi. Velitel divise zasadil čtyři pluky pěchoty vedle sebe, a to počínajíc zprava: 305., 306., 301. a 308. pěší pluk. Pluky měly prapory za sebou, takže na celé frontě divise byly 4 prapory v prvním sledu a 8 praporů jako posily a záloha. Budeme sledovati dále jenom 305. pluk, který měl v prvním sledu svůj druhý prapor. Prapor měl zase tři roty v prvním sledu a jednu v druhém sledu jako zálohu velitele praporu. Mezi roty prvního sledu bylo rozděleno půl kulometné roty, t. j. 8 těžkých kulometů, které byly podřízeny přímo veliteli pěších rot. Zbytek kulometné roty následoval za zálohou praporu.

Dne 26. září ve 2 hod. 30 minut zahájili Američané mohutnou dělostřeleckou přípravu, v 5 hod. 30 min. začala se dělostřelecká palebná přehrada pohybovati. Hned za tímto opravdovým válcem následovala útočící pěchota. Útočník nenarazil na žádný odpor. Jedinou překážkou pohybu bylo husté mláží a podrost ve velkých Argonnských lesích. Pěchota, pokud mohla, používala při svém postupu úzkých cestiček. Pohyb však byl velmi pomalý, neboť Američané musili se stále obávat nějaké léčky, náhlého palebného přepadu. Rovněž obtíže udržeti styk a spojení se sousedy přispěly nemalou měrou k zpomalení pohybu.

Tak krok za krokem postupovali Američané hustými lesy k severu. Jenom tu a tam narazili na slabý odpor německých zadních vojáků, které rychle ustupovaly. Velmi často byl dotyk s nepřítelem ztracen.

Dne 30. září znenadání byl 305. pluk přepaden prudkou palbou po celé šířce svého pochodového pásma. Němci se pevně usadili a hodlali patrně klásti odpor.

Příliš se přibliživší Američané nejprve ustoupili zpět do skrytu. II. prapor byl stále ještě vpředu, v prvním sledu. První otázka, kterou si velitel praporu dal, byla ta, kde vlastně prapor v dané situaci je. Sezval své podřízené, ale ani této válečné radě nezdařilo se rozřešiti tuto obtížnou otázku. Poslal proto důstojníky na průzkum, jehož jediným výsledkem bylo, že vojska zůstala bez velitelů až do večera. Byla už úplná tma,

když další válečná porada rozhodla, aby se roty prvního sledu rozvinuly do střelecké linie a vyčkaly tak svítání.

Důsledek toho byl naprostý nepořádek v celém praporu. Jistě nás to nepřekvapí, když uvážíme, že všichni důstojníci i s velitelem praporu, všichni poddůstojníci buďto přišli na bojiště s nedávnými posilami anebo byli povýšeni a jmenováni po zcela krátkém a tedy i nedostatečném výcviku.

Dále nejméně 20% mužstva bylo z posledního doplňku, rovněž s krátkým výcvikem, mnozí z nich nevystřelili ještě ani jedinou ostrou ránu z pušky. Jeden z amerických velitelů rot se později vyjádřil, že nepořádek byl tak veliký, že by byl celý druhý prapor upadl do zajetí, kdyby byli bývali Němci podnikli protiútok.

Nastalo ráno 1. října. Velitel praporu obešel frontu svých čelních rot, které se v noci zakopaly tam, kde právě stály, aniž si někdo dal práci zjistiti, kde vlastně nepřítel je. Tak se stalo, že některá družstva byla téměř obrácena zády k nepříteli a mohla postřílet vlastní vojska. Velká díra byla mezi plukem a sousední 28. pěší divisí. Byla dodatečně ucpána záložním praporem. II. prapor ležel v jedné jediné střelecké linii v lese a vyčkával dalších událostí. Znovu zahájit útok bylo nařízeno na osmou hodinu.

Poznenáhlu byl prapor uváděn v pořádek, ale neobešlo se to bez ztrát, neboť bdělí nepřátelští střelci kulometů zahájili ihned přesnou palbu, jakmile se v lese něco pohnulo. Velitel praporu podal veliteli pluku návrh, aby přední sledy pěchoty byly poněkud staženy zpět, aby tak dělostřelectvo mohlo vykonati důkladnou palebnou přípravu. Jeho návrh byl však odmítnut s tím podotčením, že americká armáda nikdy neustupuje.

Útok měl býti tedy zahájen překvapením v 8 hodin bez dělostřelecké přípravy. Pěchota měla se uskupiti k útoku v největší tichosti, neboť nepřítel byl vzdálen 50—80 m.

Nezkušaná americká vojska dělala však takový hluk, že Němci nemohli pochybovati o tom, k čemu se připravují.

Důsledek toho pak byl ten, že německá protipřípravná palba byla spuštěna několik minut před osmou hodinou s takovou prudkostí, že Američané byli prostě přibiti k zemi.

Obsluha lehkých a těžkých kulometů hledala úkryt v granátových jamách, ostatní pěšáci se zakopávali hlouběji do země. Jen malý počet odvážnějších pokusil se provést nařízený útok. Byli však sestřeleni přesnou palbou obránce.

Téhož dne nedošlo již k žádnému útoku. Zato v příštích dnech se opakovala táž historie. Žádná dělostřelecká podpora útoků, které se ovšem v zápětí ztroskotaly, vyžádavše si velké oběti na lidech i na materiálu. Morálka vojsk rychle klesala. Při jednom z podobných útoků dva velitelé rot stáhli své rotu o 50—100 m dozadu. Při zahájení útoku obasadili své dřívější linie a hlásili získání terénu do hloubky 50—100 m. Dva těžké kulomety se vyznamenaly neobyčejnou vytrvalostí ve střelbě, dokonce i za prudké německé protipřípravné palby. Obsluha byla však přistižena při tom, že sedí v hluboké jámě, má kulomety nahoru a střílí do prázdna. Podobných zjevů, zaviněných úpadkem morálky vojsk, bylo více.

5. října se objevil v řadách praporu sám velitel brigády, aby řídil útok praporu. Společně se všemi důstojníky praporu smluvil pak ná-

sledující plán útoku: šířka útočného pásma bude snížena na 160 m. Všechny roty budou zasazeny do prvního sledu. Před útokem bude předcházeti 5 minutová příprava. Tato palebná příprava bude provedena 16 minomety, z nichž bylo 12 minometů ukořistěných Němcům; dále pak 16 těžkými kulomety praporu a všemi puškovými granáty, které byly k dispozici.

Velitel brigády zaujal své stanoviště v blízkosti východiska útoku a sám píšťalkou dal povel k zahájení palby. Hotový přival střel se snesl na německé zákopy. Avšak Němci se brzy vzpamatovali z překvapení a počali odpovídati na nepřátelskou palbu tak účinně, že mnohé zdroje palby byly v krátké chvíli umlčeny. Americká pěchota vyrazivší ke zteči byla sražena k zemi, sotva vykročila kupředu. Dalších 40 vojáků zaplatilo svými životy nedostatek válečné zkušenosti velitelů i vojsk. Téhož večera byl pluk vystřídán a odešel dozadu.

Čeho dosáhla americká vojska? Pronikala lesy tak dlouho, dokud nenarazila na vážný odpor; jakmile však se tak stalo, zůstala bezmocně ležeti na místě. Žádná osobní chrabrost a statečnost nemohla nahraditi nedostatek předběžného výcviku vojsk, nedostatek vojenského vzdělání a výcviku velitelů a konečně nedostatek válečných zkušeností. Americká vojska byla jistě výborně vyzbrojena a znamenitě vyzbrojena. Materiál sám nedělá však ještě bojovníka. Aby voják byl skutečně bojovníkem, k tomu je třeba, aby byl vycvičen fysicky a připraven morálně. Pak teprve dovede využití mohutnosti své vyzbroje.

Konečně i tento případ nám potvrzuje, právě tak, jako příklady, které jsme probrali dříve, že zjednávání dotyku v lese je operace velmi pomalá a choulostivá.

Při zjednávání dotyku při drobné válce mohou míti velkou úlohu naše lehké obrněné vozy Tatra, neboť jsou schopny projížděti téměř tak obtížným terénem jako jiná vozidla na pásech. Mohou vyhledávati boky posice obsazené nepřítelem, přenášeti zprávy a rozkazy až do přední linie atd.

Nicméně zůstane zjednávání dotyku v lese vždy operací zdlouhavou a choulostivou.

Nerozvážně vedená operace, jen za tím účelem, aby zjednávání dotyku bylo co nejvíce urychleno, povede nás na konec ještě k větší ztrátě času; neboť při neúspěchu musíme začítí opět znova od počátku. Světová válka dala nám mnoho důkazů o tom, že útočník utrpěl těžké ztráty vždy — ať už to bylo v lese nebo v terénu otevřeném — když chtěl jíti rychle dopředu, aniž předem získal potřebné zprávy o nepříteli a připravil si své zbraně nutné k potírání nepřátelských zdrojů palby. Na taková ponaučení nesmíme nikdy zapomínati. Stačí několik minut k zničení nějaké jednotky použité neuváženým a ukvapeným způsobem. Potřebujeme však několik neděl k tomu, aby se taková jednotka stala znovu schopnou bojovati. Býti moudrým a opatrným, postupovati metodicky a promyšleně podle plánu, starati se vždy o získání zpráv a zajistiti si pro každý okamžik co největší palebnou podporu všech zbraní, které mohou působiti v prospěch druhé jednotky, v tom leží nejlepší záruka úspěchu, ať už jde o kteroukoli fázi boje, v terénu otevřeném, přehledném anebo v lese.

Použitá literatura: Přednášky plukovníka Touchona, konané na vysoké válečné škole v Paříži. *La Revue d'Infanterie* z r. 1925: Colonel Etienne: *L'infanterie dans la prise de contact sous bois.* — *Militär-Wochenblatt* z r. 1932, čís. 31: *Kämpfe improvisierter Truppen.*